

NR. 6. OPZEGGING DOOR ZIEKENHUIS VAN SAMENWERKING MET EXTERNE OPLEIDING

Een redelijke uitlegging van de samenwerkingsovereenkomst brengt niet mee dat opzegging alleen dan kan plaats vinden, indien daarvoor zwaarwegende redenen aanwezig zijn. Dat betekent niet dat iedere aan de opzegging ten grondslag gelegde reden voldoende is. De onderhavige aan de opzegging ten grondslag gelegde redenen kunnen de opzegging rechtvaardigen.

Scheidsgerecht voor het Nederlandse Ziekenhuiswezen

(prof. mr. T.A.W. Sterk, voorzitter, de heren drs A.H.J. van Galen, mr. L. Schuman, mr. E.Ph. Sutorius en D. Zittema, leden, met bijstand van mr. L.J.C.M.M. Horbach, griffier)

13 mei 1996

Bindend advies (95/26) in de zaak van:

de stichting A,
gevestigd te X,
eiseres,
gemachtigde mr. J.G.M. van Meel,

tegen:

de stichting B SCHOOL,
gevestigd te Y,
verweerster,
gemachtigde mr. C.A. Deenik.

Partijen worden hierna mede aangeduid als 'A' en 'B'.

1. De procesgang

1.1. A heeft bij memorie van eis het Scheidsgerecht verzocht om bij wege van bindend advies voor recht te verklaren dat zij de met B gesloten overeenkomst rechtsgeldig tegen 1 september 1997 heeft opgezegd.

1.2. B heeft bij memorie van antwoord geconcludeerd tot afwijzing van het verzoek, met veroordeling van A in de kosten van deze procedure.

1.3. Op 16 februari 1996 heeft de mondelinge behandeling van het verzoek plaatsgevonden. Daarbij waren aanwezig partijen, vergezeld van hun gemachtigden. Namens A was aanwezig Dhr. C, directeur. Namens B waren aanwezig mevr. D, directeur, en Dhr E, voorzitter.

Beide partijen hebben haar standpunten aan de hand van pleitnota's toegelicht.

1.4. Beide partijen hebben producties in het geding gebracht.

2. Samenvatting van het geschil

2.1. A exploiteert een verpleeghuis met de naam F.

2.2. B exploiteert een school. Zij verzorgt opleidingen voor ziekenverzorgenden.

A is – evenals 4 andere verzorgingstehuizen – in 1985 met B een zogenaamde overeenkomst van aansluiting aangegaan. In die overeenkomst verplichtte A zich om al zijn leerling ziekenverzorgenden uitsluitend bij B de opleiding te doen volgen. A verplichtte zich daartegenover betalingen aan B te verrichten.

In de betreffende overeenkomst staat in art. 20 onder meer het volgende vermeld:

1. 'Deze overeenkomst wordt aangegaan voor de tijd van 10 jaren te rekenen vanaf 1 september 1985 en wordt na het verlopen van de termijn stilzwijgend voor de tijd van vijf jaren verlengd, tenzij de deelnemer tenminste drie jaar voor de expiratedatum wenst op te zeggen. ...

2. Naast het gestelde in het eerste lid van dit artikel, is het mogelijk deze overeenkomst slechts met opgaaf van redenen tussentijds te beëindigen. Ook daarbij dient een opzegtermijn van drie jaar in acht te worden genomen.'

2.3. A heeft bij brief van 5 augustus 1994 aan B onder meer het volgende medegedeeld.

'Het bestuur van de Stichting A laat u hierdoor weten dat het de overeenkomst van aansluiting tussentijds wenst te beëindigen. Met inachtneming van de opzegtermijn van drie jaar wordt de datum van beëindiging derhalve bepaald op ingaande 1 september 1997.

Deze tussentijdse beëindiging kan slechts plaatsvinden met opgaaf van redenen. Betreffende redenen vermelden wij hieronder.

1. Het belangrijk lager verloop van ziekenverzorgenden. (...)
2. De directe en indirecte kosten van de opleiding tot ziekenverzorgenden stijgen, zeker in relatieve zin, tot een naar onze mening onverantwoorde hoogte.
3. Beëindiging van de opleiding tot ziekenverzorgenden leidt tot een besparing van ruim f 150.000,= per jaar.'

2.4. B heeft bij brief van 3 november 1994 onder meer het volgende aan A medegedeeld:

'Of een deelnemende instelling al dan niet rechtsgeldig de overeenkomst kan beëindigen is afhankelijk van de redenen die daartoe worden opgegeven. Dit dienen zodanige redenen te zijn dat deze de beëindiging van de overeenkomst ... rechtvaardigen.

In uw schrijven d.d. 5 augustus jl. noemt u een drietal redenen, die door u bij uw schrijven op verzoek van de stichting B-school nader toegelicht worden.

De stichting B-school is na ampel beraad van mening dat deze redenen onvoldoende zwaarwichtig zijn om de tussentijdse beëindiging van de overeenkomst van aansluiting te rechtvaardigen, reden waarom de stichting B-school de opzegging beschouwt als niet rechtsgeldig te zijn gedaan.'

Voormelde passage heeft kennelijk de tussentijdse opzegging op het oog.

2.5. A legt aan haar verzoek ten grondslag dat zij de overeenkomst van toelating rechtsgeldig heeft opgezegd, nu zij haar redenen daartoe heeft opgegeven. Volgens haar brengt art. 20, tweede lid van die overeenkomst niet mee dat opzegging enkel in geval van zwaarwichtige redenen mogelijk is. Evenmin staan de opgegeven redenen, zoals hiervoor weergegeven, eenzijdig ter beoordeling van B.

2.6. B meent dat art. 20, tweede lid, zodanig geïnterpreteerd moet worden dat opzegging op grond van die bepaling alleen dan mogelijk is indien er sprake is van zwaarwichtige redenen. Daarvan is in het onderhavige geval geen sprake. In dat verband merkt zij het volgende op.

Ook de overige deelnemende instellingen worden met een lager verloop onder gediplomeerden geconfronteerd. Hierdoor is het aanbod van leerlingen voor de B school in totaliteit afgenomen, hetgeen voor alle deelnemende instellingen tot kostenverhogingen heeft geleid. Als mede-oprichter van de B school dient A rekening te houden met de belangen van B en de overige deelnemende instellingen. Zeker nu de verwachting is dat de daling van het verloop onder gediplomeerden tot stilstand zal komen zijn de redenen onvoldoende zwaarwichtig. Daar komt nog bij dat de mogelijkheid bestaat dat A, indien zij haar deelname aan de opleiding beëindigt, zal overgaan tot de aanstelling van pas gediplomeerden, welke op kosten van de andere deelnemende instellingen zijn opgeleid, hetgeen niet behoorlijk zou zijn.

3. De bevoegdheid van het Scheidsgerecht

De bevoegdheid van het Scheidsgerecht berust op artikel 26 van de tussen partijen gesloten overeenkomst van aansluiting en wordt door hen erkend.

4. Beoordeling van het geschil

4.1. Blijkens artikel 20, tweede lid, van de overeenkomst van toelating hebben de betrokken partijen uitdrukkelijk tussentijdse opzegging van die overeenkomst mogelijk willen maken, zulks met een opzeggingstermijn van drie jaren.

4.2. Een redelijke uitleg van artikel 20, tweede lid, van de door partijen gesloten overeenkomst van samenwerking, brengt niet mee dat opzegging alleen dan kan plaatsvinden, indien daarvoor zwaarwegende redenen, als door B bedoeld, aanwezig zijn. Een dergelijke eis is niet in de bewoordingen van deze bepaling terug te vinden en is ook vanwege de op zichzelf lange termijn van opzegging niet voor de hand liggend.

4.3. Dat betekent niet dat iedere gegeven motivering die aan een opzegging ten grondslag wordt gelegd voldoende is. De belangen van de opzeggende partij moeten zodanig zijn dat deze, afgezet tegenover de belangen van de wederpartij, de opzegging kunnen dragen.

4.4. In het onderhavige geval is het Scheidsgerecht van oordeel dat de door A opgegeven redenen van met name financiële aard, zoals hiervoor in de onder 2.3. weergegeven brief omschreven, voldoende zijn om de gedane opzegging te kunnen rechtvaardigen. De door B daartegenover gestelde argumenten, zoals hiervoor onder 2.6. weergegeven, doen daar op zichzelf niet aan af. Ook de omstandigheid dat de opzegging na verloop van de opzeggingstermijn consequenties zal hebben voor B maakt dit niet anders. Daarbij heeft het Scheidsgerecht mede in overweging genomen dat de overige participanten in de opzegging vanwege A geen aanleiding hebben gezien van hun kant tot opzegging van de samenwerking over te gaan. Kennelijk is er ook na deze opzegging voldoende draagvlak om de activiteiten van de school voort te zetten.

4.5. Het voorgaande betekent dat de gevorderde verklaring voor recht zal worden toegewezen. In de omstandigheden van deze zaak ziet het Scheidsgerecht aanleiding om te bepalen dat de kosten van het Scheidsgerecht door ieder van partijen voor de helft moeten worden gedragen. Overigens dient iedere partij de eigen kosten te dragen.

5. Beslissing

Het Scheidsgerecht stelt het navolgende bindend advies vast:

5.1. Verklaart voor recht dat A de met B gesloten overeenkomst rechtsgeldig tegen 1 september 1997 heeft opgezegd.

5.2. Ieder van partijen draagt de eigen kosten. De kosten van het Scheidsgerecht, begroot op f 6.100,= worden door ieder van partijen voor de helft gedragen.